

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/21/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5620200339
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslav Šepták
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5620200339.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Miroslava Šeptáka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: Obec Svätý Kríž, Svätý Kríž 152, IČO: 00 315 508, právne zastúpeného JUDr. Romanom Škerlíkom, advokátom, so sídlom Letná 61, Spišská Nová Ves, IČO: 42 109 364, proti žalovanému: W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. G. XX, právne zastúpenému 1/ JANČI & Partners s. r. o., so sídlom Belopotockého 720/2, Liptovský Mikuláš, IČO: 47 258 748, 2/ JUDr. Jurajom Ďurajdom, advokátom, so sídlom G. XX, R., o zaplatenie 84.699,89 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 11C/4/2020-202 zo dňa 29. októbra 2020, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiadna zo strán **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) Okresný súd Liptovský Mikuláš (ďalej aj súd prvej inštancie) uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 42.349,95 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,75 % ročne zo sumy 42.349,95 eur od 23.03.2013 do 25.10.2018, zo sumy 7.450,06 eur od 26.10.2018 do 21.01.2019 (výrok I.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.). Žiadnej zo strán sporu nepriznal právo na náhradu trov konania (výrok III.). V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaný zodpovedá žalobkyni za vzniknutú škodu, ktorú jej spôsobil tým, že neoprávnene poberal plat starostu obce, za čo bol právoplatne uznaný vinným z pokračovacieho zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona, a to rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 27. júna 2016, sp. zn. 3T/10/2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 1. júna 2017, sp. zn. 3To/117/2016, v ktorej časti čo do uznania viny nadobudol právoplatnosť 27. júna 2016. V súdnej veci sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 84.699,89 eur, ktorú mu mal spôsobiť žalovaný tým, že neoprávnene poberal plat starostu. Žalobcom uplatnený nárok prvoinštančný súd v spore posúdil ako nárok na náhradu škody v zmysle ust. § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Vo veci prvýkrát rozhodol rozsudkom zo dňa 11.01.2018, v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom krajského súdu zo dňa 31. júla 2018, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 84.699,89 eur s príslušenstvom. V dôsledku podaného dovolania Najvyšší súd SR, ako súd dovolací, rozsudky súdov nižších inštancií zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pričom vo svojom rozhodnutí uviedol, že v danej veci „...je rozhodujúcou otázkou existencia výšky škody, ako aj vznesená námietka premlčania žalovaným.. Výrok rozhodnutia o tom, že bol spáchaný trestný čin, nerieši rozsah a výšku škody ani vtedy, ak je odškodniteľná ujma pojmovým znakom trestného činu, súc v civilnom konaní teda nie je viazaný v zmysle ust. § 193 CSP výškou škody (R 22/1979, S.196/494 Zbierka súdnych rozhodnutí a stanovísk). Súd

si musí urobiť o výške škody vlastný zodpovedný záver podložený úplným zistením skutkového stavu veci...“. Dovolací súd súhlasil s názorom žalovaného, „...že medzi výškou škody uplatnenom v adhéznom konaní a výškou škody rozhodujúcou pre posúdenie trestnej povahy skutku, môže byť zásadný rozdiel. Pokiaľ z trestného rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš z 27. júna 2016, sp. zn. 3T/10/2016, vo vzťahu k uplatnenému nároku vyplýva, že žalovaný ako starosta obce spôsobil škodu najmenej vo výške 84.699,89 eur, takéto vyjadrenie škody nemožno považovať za riadne kvantifikované, aj keď táto škoda má predstavovať plat starostu, ktorý žalovaný poberal v období od roku 2006 do 10. októbra 2011, ale bez zistenia, či žalovaný aj fakticky vykonával prácu starostu, za ktorú by mu patrila odmena. V konaní o žalobách na náhradu škody je súd povinný bez návrhu skúmať, či sú dané dôvody pre obmedzenie zodpovednosti žalovaného v dôsledku spoluzavinenia poškodeného (§ 441 Občianskeho zákonníka), prípadné porušenie povinnosti zo strany obce a jej orgánov (obecné zastupiteľstvo), hoci okolnosti tohto prípadu tomu zjavne nasvedčujú...“. Pokiaľ ide o vznesenú námietku premlčania, „...odvolací súd stanovil okamih začiatku plynutia premlčacej lehoty odlišný napriek tomu, že bol viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie. Hodnotenie dokazovania síce vykonal aj odvolací súd, ale pokiaľ sa chcel odchýliť od hodnotenia uskutočneného súdom prvej inštancie, musí zopakovať dokazovanie v potrebnom rozsahu, alebo vykonať nové dôkazy, k čomu v danom prípade nedošlo...“. Z uvádzaných dôvodov dovolací súd rozsudky súdov nižších inštancií zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s tým, že vysloveným právnym názorom je súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd viazaný. K predmetnému odvolací súd už na tomto mieste uvádza, že „...záväznosť rozhodnutia súdu je jeho vlastnosť, v dôsledku ktorej má rozsudok účinky, ktoré založiť má. Právna teória i súdna prax (viď medziiným napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 155/2010) rozoznávajú dva základné typy záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu, a to na jednej strane záväznosť precedenčnú alebo judikatórnu [v inej (než prejednávanej) skutkovo a právne obdobnej veci], na druhej strane záväznosť kasačnú alebo inštančnú [v tej istej (priamo prejednávanej) veci]. Samozrejme, v určitom prípade môže mať to isté rozhodnutie najvyššieho súdu zároveň účinky záväznosti oboch typov. Účinky kasačnej záväznosti sú výrazne iné. Požiadavky na reflektovanie právneho názoru najvyššieho súdu zaujaté v tej istej právnej veci a vyjadrené v jeho zrušujúcom rozhodnutí sú pri následnom rozhodovaní odvolacieho súdu výrazne prísnejšie, než v prípade precedenčnej (judikatórnej) záväznosti. Pre konanie po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom platí bezvýnimčne zásada viazanosti a podriadenosti nižšieho súdu (odvolacieho alebo prvostupňového) právnym názorom vysloveným dovolacím súdom. Kasačná (inštančná) záväznosť môže byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu. V konaní nasledujúcom po zrušujúcom rozhodnutí dovolacieho súdu nemá odvolací súd v zásade (až na výnimky) žiadny priestor pre úvahy, či bude alebo nebude rešpektovať právny názor najvyššieho súdu. K vymedzeniu týchto výnimočných prípadov, explicitne v zákone neuvedených, dospela postupným dlhoročným vývojom aplikačná prax a právna teória. Ide najčastejšie o prípad zmeny v skutkových zisteniach, ktoré tvorili základ zrušujúceho aj zrušovaného rozhodnutia, alebo prípad zmeny právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušovanom rozhodnutí, ale pred opätovným rozhodnutím odvolacieho súdu. Nie je tiež vylúčené, že odvolací súd rozhodne inak aj z dôvodu zásadného judikatórneho posunu (napríklad reflektujúc niektoré rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, alebo Európskeho súdu pre ľudské práva alebo ústavného súdu alebo najvyššieho súdu) v otázke, ktorá v čase rozhodovania dovolacieho súdu nebola celkom uspokojivo vyriešená...“ (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2016, sp. zn. 3 Cdo 12/2016). S poukazom na uvedené, vychádzajúc z právneho názoru dovolacieho súdu, ktorý ohľadom spoluzodpovednosti konštatoval, že okolnosti prípadu zjavne nasvedčujú obmedzeniu zodpovednosti žalovaného, okresný súd skúmal mieru spoluzavinenia aj samotného poškodeného, ktorým je obec, nie poslanci obecného zastupiteľstva. Uviedol, že obecné zastupiteľstvo je konštituované ako najvyšší orgán so základnou pôsobnosťou, od ktorej je odvodená pôsobnosť ostatných orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Zákon obecnému zastupiteľstvu zveruje najdôležitejšie kompetencie v samospráve obce. Zo svedeckých výpovedí vtedajších poslancov obecného zastupiteľstva bolo zistené, že poslanci O., P., S., Ing. G., O. ml. a O. O. mali vedomosť o tom, že žalovaný ako starosta je súčasne konateľom spoločnosti MKM remont s. r. o., so sídlom Svätý Kríž 43, IČO: 31 633 099. Poslanci P., S., Ing. H., O. ml. a O. O. mali vedomosť aj o tom, že žalovaný je štatutárnym orgánom žalobcu v zriadenej príspevkovej organizácii Obecný úrad Svätý Kríž drobná prevádzka, so sídlom Svätý Kríž 17, IČO: 00 518 034. Títo, ako aj ostatní poslanci, ktorí vedomosť o výkone podnikateľskej činnosti starostom obce nemali, opomenuli starostlivosť, ktorú mali dodržať vo vlastnej záležitosti, a to kontrolovať hospodárenie s majetkom obce podľa § 11 ods. 4 písm. a) zák. č. 369/1990 Zb., naviac, v zmysle § 11 ods. 4 písm. i) tohto zákona obecné zastupiteľstvo určuje plat starostu obce. Zavinenie poškodeného vystupuje ako dôvod na zníženie rozsahu zodpovednosti škodcu, mieru spoluzavinenia poškodeného prvoinštančným

súd určil v rovnakom rozsahu ako škodcu, keď dospel k záveru, že žalobca prostredníctvom svojho orgánu - obecného zastupiteľstva si porušil svoju výhradnú pôsobnosť, a to kontrolovať hospodárenie s majetkom obce. Z uvádzaných dôvodov okresný súd žalobe žalobcu vyhovel len sčasti, žalovanému uložil povinnosť na zaplatenie sumy 42.349,95 eur, vo zvyšnej časti žalobu zamietol. To, že medzičasom žalovaný uhradil žalobcovi sumu 84.699,89 eur, okresný súd nepovažoval za prekážku pre to, aby opätovne vo veci rozhodol, nešlo totiž o bezdôvodné obohatenie, a to až do doby, kým opätovne súd nevydá právoplatné rozhodnutie o uplatnenom nároku (bližšie viď bod 46. až 48. rozsudku okresného súdu). Čo sa týka otázky úrokov z omeškania, v tomto smere súd prvej inštancie vychádzal z judikatúry najvyššieho súdu, viď napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR v zošite 5/2002 č. 4, v zmysle ktorého, ak čas plnenia nie je určený dohodou ani právnym predpisom, jeho splatnosť preto treba posudzovať podľa § 563 Občianskeho zákonníka. Pretože v danom prípade strany sporu neuzatvorili dohodu o splatnosti záväzku a v nadväznosti na to bol dlžník, t. j. žalovaný, povinný plniť v prvý deň po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu mal súd prvej inštancie za preukázané, že poškodený žalobca si v uvedenom trestnom konaní uplatnil nárok na náhradu škody, a to pri výsluchu poškodeného zo dňa 22.03.2013. Pri výsluchu poškodeného bol zároveň prítomný aj právny zástupca obvineného, v danej veci žalovaného. Žalovaný sa o uplatnenom nároku na náhradu škody nepochybne dozvedel od svojho obhajcu, ktorý bol prítomný pri výsluchu poškodeného v predmetný deň. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalobcovi prináležia aj úroky z omeškania zo žalovanej istiny od 23.03.2013. Pokiaľ sa podanou žalobou žalobca domáhal skoršieho počiatku platenia úrokov z omeškania a vo vyššej výške, t. j. od 11.10.2011, v tejto časti okresný súd žalobu ako nedôvodnú zamietol. Výška úroku z omeškania ku dňu 23.03.2013 predstavovala 5,75 %. Napokon, pokiaľ ide o vnesenú námietku premlčania, túto okresný súd nepovažoval za dôvodnú, majúc za to, že v danom prípade išlo o úmyselný trestný čin, preto objektívna premlčacia lehota je 10-ročná. Čo sa týka subjektívnej premlčacej lehoty, ktorá je 2-ročná a v konaniach o náhrady škody sa vyžaduje skutočná vedomosť o škode a o škodcovi, tak v danom prípade bolo z obsahu spisu zistené, že žalobca podal trestné oznámenie dňa 17.07.2012. K vzneseniu obvinenia došlo 06.02.2013, ktoré uznesenie bolo žalobcovi ako poškodenému doručené dňa 14.02.2013. O tomto dátumu začala plynúť subjektívna premlčacia doba, teda žalobca sa preukázateľne dozvedel o škode, aj o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Žalobca si škodu uplatnil v trestnom konaní „vo výške uvedenej v uznesení o vznesení obvinenia“ dňa 22.03.2013, ako to vyplýva zo zápisnice o výsluchu poškodeného. V konaní ďalej riadne pokračoval, čiže od tohto okamihu premlčacia lehota spočívala a začala plynúť opätovne po skončení trestného konania, ktoré bolo právoplatne skončené dňa 27.06.2017. Čo sa týka objektívnej premlčacej lehoty, táto, ako bolo konštatované, je 10-ročná a keďže konanie žalovaného bolo potrebné posúdiť ako jeden skutok/celok, k ukončeniu ktorého došlo zánikom mandátu starostu, kedy žalovaný prestal poberať plat, t. j. 10.10.2011 odo dňa nasledujúceho, t. j. odo dňa 11.10.2011 začala plynúť 10-ročná objektívna premlčacia lehota, aj v tomto prípade bola žaloba podaná v lehote. Žalobca si totiž svoj nárok na náhradu škody uplatnil žalobou doručenou dňa 04.09.2017. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 2 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), keď žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože obec strany mali vo veci úspech rovnaký.

2. Proti uvedenému rozsudku podali odvolanie tak žalobca, ako aj žalovaný.

3. Žalobca napadol výrok II. a III. rozsudku okresného súdu, ktorými súd prvej inštancie vo zvyšku žalobu zamietol, ako aj rozhodol o trovách konania. Uplatnil si odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f), h) CSP. Prvoinštančnému súdu vytýkal, že neboli splnené procesné podmienky, že nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ďalej to, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, to, že na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napokon nesprávne právne posúdenie. V bližších podrobnostiach uviedol, že okresný súd pochybil, keď nárok žalobcu krátil v rozsahu jednej polovice z dôvodu spoluzavinenia žalobcu na spôsobenej škode. V tejto časti označil rozsudok okresného súdu za nepreskúmateľný, pretože súd bližšie nezdôvodnil rozsah krátenia nároku žalobcu, t. j. prečo nárok krátil práve v rozsahu jednej polovice. Bolo povinnosťou súdu náležite odôvodniť nielen dôvod a základ krátenia, ale i výšku, resp. rozsah krátenia. Navyše, žalobca vyslovil presvedčenie, že nebol ani vôbec daný dôvod na krátenie nároku žalobcu z dôvodu spoluzavinenia žalobcu na spôsobenej škode. V tejto súvislosti poukázal na viazanosť súdu právoplatným odsudzujúcim rozsudkom vydaným v trestnom konaní, a to vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a za tento trestný

čin. Poukázal na konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/82/2018, sp. zn. 3Obo 18/2015, sp. zn. 2Cz 16/1992, sp. zn. 1Obdo 41/2011, ako aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veci I. ÚS 269/2011, či II. ÚS 507/2013. S poukazom na tieto rozhodnutia mal za to, že súd porušil zásadu viazanosti iným rozhodnutiami podľa § 193 CSP. Za ďalšie, v trestnom konaní nebolo zistené, že by sa na páchaní trestnej činnosti podieľala iná osoba než žalovaný, ktorá by bola spoločne zodpovedná so žalovaným. Možno teda konštatovať, že trestný čin, zo spáchania ktorého bol žalovaný uznaný za vinného a ktorým spôsobil žalobcovi škodu, bol spáchaný výlučne žalovaným, žiadnou inou osobou. Nemožno prisvedčiť názor okresného súdu, že žalobca porušil svoju povinnosť, pokiaľ prostredníctvom obecného zastupiteľstva nekontroloval hospodárenie s majetkom obce, a to z viacerých dôvodov. Predovšetkým preto, lebo samotní poslanci obecného zastupiteľstva mali tiež postavenie poškodených v trestnom konaní, kedy trestnou činnosťou žalobcu boli ukracovaní na svojich právach poslancov obecného zastupiteľstva. Žalobca považuje za nesprávne a za nespravodlivé, aby za stavu, kedy došlo k poškodeniu práv poslancov obecného zastupiteľstva trestnou činnosťou žalovaného, sa mu umožnilo za danej situácie profitovať tým, že žalovaný nebude povinný nahradiť celú spôsobenú škodu, ale len časť. Pokiaľ by sa žalovanému umožnilo takýmto spôsobom znížiť rozsah náhrady spôsobenej škody, išlo by o rozpor so zásadou „nikto nemôže mať prospech z vlastného protiprávneho konania“. Za ďalšie, bol to výlučne žalovaný, ktorý mal v zmysle čl. 5 a čl. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu povinnosť oznámiť nezlučiteľnosť funkcií, zamestnaní, či inej činnosti. Teda nie poslanci obecného zastupiteľstva mali zisťovať súbeh funkcie starostu a podnikateľskej činnosti žalovaného, ale bol to výlučne žalovaný, ktorý bol zvolený do funkcie starostu obce a ktorý jediný bol povinný vykonať opatrenia na odstránenie nezlučiteľnosti funkcie starostu obce a svojej podnikateľskej činnosti a jedine žalovaný a nikto bol povinný riadne a včas oznamovať nezlučiteľnosť funkcií, resp. zamestnaní. Žalovaný nepreukázal, že by tak niekedy urobil. Súd pochybil tiež, ak nerozlišoval právnu subjektivitu žalobcu, ktorým je obec ako právnická osoba od právnej subjektivity jednotlivých poslancov obecného zastupiteľstva. Pre určenie spoluzodpovednosti žalobcu preto nemôže byť určujúce, či niektorý z poslancov obecného zastupiteľstva mali individuálnu subjektívnu vedomosť o tom, že žalovaný podniká naďalej súbežne s výkonom funkcie starostu obce. Podstatné je, že žalovaný nikdy zákonom predpísaným spôsobom neoznámil ani žalobcovi, ani obecnému zastupiteľstvu, resp. komisii obecného zastupiteľstva tvorenej poslancami, nezlučiteľnosť funkcie starostu s výkonom svojej podnikateľskej činnosti v zmysle čl. 7 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. a nevykonal žiadne opatrenia k tomu, aby v zákonnej lehote od vzniku funkcie starostu ukončil svoje podnikateľské aktivity. Žalovaný pritom zdupľoval svoje konanie tým, že zamlčal aj svoje právoplatné odsúdenie Okresným súdom Ružomberok a aj po takomto právoplatnom odsúdení naďalej zastával funkciu starostu obce a poberal plat. Spoluzodpovednosť žalobcu nie je daná ani tým, že v zmysle § 11 ods. 4 písm. i) zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obecnému zastupiteľstvu vyhradené určovanie platu starostu obce. Žalovaný poberal základný plat v zmysle zák. č. 253/1994 Z. z. a nedošlo k jeho navýšeniu rozhodnutím obecného zastupiteľstva. Len v prípade, ak by obecné zastupiteľstvo zvýšilo plat starostu obce nad rámec základu stanoveného zákonom č. 253/1994 Z. z., by bolo možné hypoteticky uvažovať o tom, že sa obecné zastupiteľstvo svojou činnosťou nejakou podieľalo na spôsobenej škode. Nemožno opomenúť, že ako obecné zastupiteľstvo, tak ani jednotliví poslanci obecného zastupiteľstva, nemajú právomoc akýmkoľvek spôsobom zasiahnuť do vyplácania platu starostu obce. Nemôže byť preto daná spoluzodpovednosť žalobcu ani tým, že niektorí, nie všetci poslanci obecného zastupiteľstva, vedeli o tom, že žalovaný naďalej podniká, pokiaľ nie je v právomoci obecného zastupiteľstva pozastaviť vyplácanie platu starostovi obce. Za obec koná starosta obce, nie obecné zastupiteľstvo ako kolektívny orgán a už vôbec nie jednotliví poslanci obecného zastupiteľstva. Výlučne starosta obce je oprávnený vykonávať úkony v mene obce a taktiež výlučne starosta obce, nie obecné zastupiteľstvo, je oprávnený zadávať pokyny zamestnancom obce. Nie obecné zastupiteľstvo, ale výlučne starosta obce môže zadať pokyn zamestnancovi obce, aby napr. nepoukázal v mene obce peňažnú sumu inej osobe. Po celú dobu, po ktorú bol žalovanému neoprávnene vyplácaný plat starostu obce, zastával výlučne žalovaný post starostu obce. Teda po celú túto dobu bol výlučne žalovaný a žiadna iná osoba, kto mohol a mal vykonať opatrenia na zabránenie vzniku škody. V závere podaného odvolania žalobca vyslovil názor, že nevidí žiadnu príčinnú súvislosť medzi svojím konaním, resp. konaním obecného zastupiteľstva a spôsobenou škodou. Nie poslanci obecného zastupiteľstva, ale výlučne žalovaný, poberá neoprávnene plat. Z uvedených dôvodov odvolací súd žiadal, aby rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Žalovaný v podanom odvolaní prvoinštančnému súdu tiež vytýkal nesprávne skutkové zistenie a nesprávne právne posúdenie veci. Vyslovil názor, že žalobca nepreukázal vznik, resp. existenciu škody.

Napriek tomu, že žalovaný preukázateľne vykonával funkciu starostu v rozpore so zákonom, treba mať na zreteli, že túto funkciu a všetky činnosti s ňou súvisiace reálne vykonával, ktorá skutočnosť bola v konaní nesporná a preukázaná. S poukazom na uvedené je preto podľa názoru žalovaného potrebné činnosť žalovaného v predmetnom období považovať za činnosť podľa mandátnej, resp. inej zmluvy, za ktorú činnosť žalovanému patrí minimálne obvyklá odplata. Obec by totiž takúto sumu musela vyplatiť aj inému starostovi, takže je nepochybné, že na majetku žalobcu nemohla vzniknúť žiadna ujma tak, ako ju má na mysli ust. § 442 a nasl. Občianskeho zákonníka. Napriek tomu, že žalovaný tento názor opakovane prezentoval v prvoinštančnom konaní, okresný súd sa s týmito námietkami nevysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku. Dovolací súd pritom vo svojom rozhodnutí uviedol, že žalobcom uplatnenú škodu nemožno považovať za riadne kvalifikovanú, aj keď táto škoda má predstavovať plat žalobcu, ktorý žalovaný poberal v období od roku 2006 do 10. októbra 2011, ale bez zistenia, či žalovaný aj fakticky vykonával prácu starostu, za ktorú by mu patrila mzda. Za ďalšie, nakoľko žalobcom uplatnený nárok bol súdom posúdený ako nárok na náhradu škody, nie vydanie bezdôvodného obohatenia, v danom prípade nie je možné posudzovať vyplatenú odmenu za majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Napriek tomu, že takéto plnenie bolo žalovanému vyplatené v súvislosti so spáchaným trestným činom, ktorého imanentnou súčasťou skutkovej podstaty je škoda, uhradenú odmenu starostu je potrebné posudzovať podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, t. j. podľa predpisov civilného práva, kde je potrebné skúmať existenciu všetkých zákonných podmienok vzniku škody. V súdnej veci žalobca nepreukázal vznik, existenciu škody, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalovaný reálne vykonával funkciu starostu, za ktorú činnosť musela žalovanému, resp. akejkolvek inej osobe, ktorá by túto činnosť musela nevyhnutne vykonávať, patriť adekvátna odmena. Napokon, pokiaľ ide o námietku premlčania, aj túto nesprávne okresný súd posúdil z dôvodu, že žalobcom uplatňovaný nárok je občianskoprávnym nárokom a je preto potrebné na jeho posúdenie skúmať splnenie všetkých podmienok vzniku nároku na náhradu škody podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Súd nemôže škodu posudzovať ako škodu spôsobenú pokračovacím trestným činom, kde konanie žalovaného, ako aj nárok z neho vyplývajúci, je potrebné posudzovať ako jeden celok, naopak, podľa názoru žalovaného je nárok potrebné posúdiť ako škodu, ktorá sa skladá z viacerých čiastkových súm plnení, pre ktoré čiastkové plnenia platí samostatná premlčacia doba. Súd bol preto povinný skúmať plynutie premlčacej doby pre každý jednu vyplatenú odmenu žalovaného samostatne. Za ďalšie, trestné oznámenie podával sám žalobca, pričom uviedol konkrétne skutočnosti nasvedčujúce tomu, že žalovaný svojím konaním sa dopustil konkrétneho činu, takže je nepochybné, že žalobca sa o tom, že žalovaný spôsobil škodu v konkrétnej výške dozvedel dávno predtým, ako mu bolo doručené uznesenie o vznesení obvinenia. Napokon, vyšetrovateľ mohol rozhodnúť o vznesení obvinenia iba výlučne na základe tvrdení a dôkazov predložených zo strany žalobcu. Je potom v rozpore s elementárnou logikou, aby sa žalobca dozvedel o vzniku škody až z uznesenia vyšetrovateľa, t. j. neskôr ako samotný vyšetrovateľ. V zmysle bohatej judikatúry nadobudnutie vedomosti o škode priamo nesúvisí s odcudzujúcim rozsudkom. Znalosť poškodeného o škode sa viaže na okamih, kedy získa informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok o tom, kto zodpovedá za škodu a v akej výške táto škoda vznikla. S poukazom na uvedené skutočnosti žalovaný vyslovil názor, že rozhodnutie je predčasné, vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, z nesprávneho právneho posúdenia, a preto žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, v ktorej bola žalovanému uložená povinnosť na plnenie, ho zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne.

5. Žalobca v podanom vyjadrení k odvolaniu žalovaného odvolací súd žiadal, aby žalovaným napadnutý výrok I. o uložení povinnosti na plnenie potvrdil ako vecne správny. Správne prvoinštančný súd ustálil existenciu výšky škody v rozsahu 84.699,80 eur. Existencia škody bola riadne preukázaná vykonaným dokazovaním. Tvrdenia žalovaného o tom, že žalobcovi žiadna škoda nevznikla z dôvodu, že by obec sumu, ktorú vyplatila žalovanému, musela vyplatiť inému starostovi, sú nesprávne a právne neudržateľné. Vznik škody je totiž jedným zo znakov skutkovej podstaty trestného činu, zo spáchania ktorého bol žalovaný právoplatne odsúdený. Súd správne poukázal za závery trestného konania, ktorým bol viazaný. Žalobca poukázal na skutočnosť, že žalovaný sa v trestnom konaní priznal a uznal vinu. Spáchal trestný čin, dokonca zločin, ktorý je z hľadiska trestného práva považovaný za závažnejší druh trestných činov. Žalovaný preto nemôže mať prospech z takéhoto konania a nemôže obstať jeho tvrdenie, že žalobcovi škoda nevznikla. Správne prvoinštančný súd ustálil aj ako nedôvodnú žalovaným vznesenú námietku premlčania. V tomto smere žalobca poukázal na dôvody napadnutého rozsudku. Vo zvyšnej časti svojho vyjadrenia žalobca poukázal na svoje tvrdenia, ktoré boli obsahom jeho odvolania voči zamietajúcejmu výroku rozsudku prvej inštancie.

6. Žalovaný v podanom vyjadrení k odvolaniu žalobcu zopakoval svoje tvrdenia uvádzané v odvolaní, naďalej zotrvával na stanovisku, že žalobca nepreukázal vznik škody, t. j. existenciu škody, keďže v konaní bolo preukázané, že žalovaný reálne vykonával funkciu starostu, za ktorú činnosť musela žalovanému, resp. akejkolvek inej osobe, ktorá by túto činnosť musela nevyhnutne vykonávať, patriť adekvátne odmena. Zopakoval, že podľa jeho názoru je tiež uplatnený nárok premlčaný, keďže je ho potrebné posudzovať podľa § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka ako škodu, ktorá sa skladá z viacerých čiastkových súm plnení, pre ktoré čiastkové plnenia platí samostatná premlčacia lehota. Za opodstatnené označil úvahy okresného súdu o spoluzavinení poškodeného, v tomto smere poukázal na závery vyplývajúce zo zrušujúceho rozhodnutia najvyššieho súdu. V danom prípade je nepochybné, že obecné zastupiteľstvo v rozhodnom čase porušilo svoje povinnosti vyplývajúce z § 11 ods. 4 zák. č. 363/1990 Zb. o obecnom zriadení, nakoľko napriek svojej vedomosti o tom, že žalovaný porušil svojím konaním zákon, nevykonalo žiaden úkon smerujúci k tomu, aby predišlo vzniku škody, resp. zabránilo žalovanému v ďalšom pokračovaní protiprávnej činnosti. Naopak, obecné zastupiteľstvo naviac svojím rozhodnutím zriadilo drobnú prevádzku obce, ktorej štatutárnym orgánom sa stal žalovaný, odhliadnuc od toho, že žalovaný bol štatutárom spoločnosti MKM remont s. r. o., už táto skutočnosť sama osebe spôsobila nezlučiteľnosť funkcie starostu, a teda obecné zastupiteľstvo malo priamy a nespochybniteľný podiel na vzniku protiprávneho stavu na strane starostu. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, všetci vtedy zvolení poslanci obecného zastupiteľstva mali vedomosť o tom, že žalovaný v čase, keď vykonával funkciu starostu, bol spoločníkom a konateľom obchodnej spoločnosti MKM remont s. r. o. a zároveň aj štatutárom zastupiteľstvom zriadenej drobnej prevádzky. Je teda nepochybné, že obecné zastupiteľstvo spoluzodpovedá za akýkoľvek nepriaznivý následok protiprávneho konania žalovaného. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu, že poslanci obecného zastupiteľstva mali v trestnom konaní postavenie poškodených. Táto úvaha žalobcu nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Poslanci obecného zastupiteľstva mali povinnosť vykonávať svoju funkciu riadne, v súlade so zákonom, pri zachovaní potrebnej odbornej starostlivosti. Preto, ako náhle sa dozvedeli o tom, že u žalovaného existuje súbeh funkcie starostu a podnikateľskej činnosti, boli povinní predmetnú záležitosť oznámiť orgánom činným v trestnom konaní v súlade s § 3 ods. 2 Trestného poriadku. V rámci zachovania odbornej starostlivosti majú poslanci obecného zastupiteľstva povinnosť pri výkone svojej funkcie v rámci kontrolnej právomoci zisťovať všetky okolnosti týkajúce sa samosprávy.

7. V ďalšom podanom vyjadrení zo dňa 18.12.2020 žalobca v podstate zopakoval všetky svoje predchádzajúce tvrdenia, uviedol, že nevidí žiadnu príčinnosť medzi konaním, či nekonaním poslancov obecného zastupiteľstva a vzniknutou škodou. Vzniknutá škoda nie je príčinným následkom toho, či bola alebo nebola vykonaná kontrola zo strany obecného zastupiteľstva. Je preto vylúčené spoluzavinenie na strane žalobcu. Absentuje príčinná súvislosť medzi konaním na strane žalobcu, či obecného zastupiteľstva a vzniknutou škodou. Zodpovednosť žalovaného nijakým spôsobom nezmiernuje skutočnosť, že v obci bola zriadená drobná prevádzka, ktorej štatutárom bol v určitých časových obdobiach žalovaný. Práve naopak, skutočnosť, že žalovaný pôsobil ako štatutár príspevkovej organizácie obce, kedy zákon o obecnom zriadení nepripúšťa súbeh funkcie starostu obce a štatutára príspevkovej organizácie obce, len umocňuje zákonnosť konania žalovaného. Žalovaný si protiprávny stav, v ktorom pôsobil, spôsobil výlučne sám, bez akéhokoľvek spoluzavinenia žalobcu, či obecného zastupiteľstva. Nepravdivé sú tvrdenia žalovaného, že by všetci poslanci obecného zastupiteľstva v tom čase mali vedomosť o tom, že žalovaný bol spoločníkom a konateľom spoločnosti MKM remont s. r. o. Prinajmenšom, vtedajší poslanci H. T., Ing. A. H., R. N. a Mgr. A. H. uviedli, že nevedeli o tom, že žalovaný je konateľom a spoločníkom MKM remont s. r. o. Navyše, nie poslanci obecného zastupiteľstva boli povinní vyhľadať a zisťovať skutočnosti svedčiace o nezákonnej kolízii funkcie starostu obce a jeho podnikateľskej činnosti, ale starosta obce, teda žalovaný, bol povinný tieto skutočnosti oznámiť a vykonať opatrenia v lehote 30 dní od vzniku funkcie starostu, čo žalovaný nikdy neurobil. Nesprávny a právne neudržateľný je názor žalovaného o tom, že obecné zastupiteľstvo je najvyšším orgánom obce, od právomoci ktorej je odvodená právomoc ostatných orgánov obce. Bol to žalovaný, kto vystupovať protiprávne v pozícii starostu obce a tým bránil tomu, aby si obec uplatňovala akékoľvek nároky.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP toto rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správne. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 vyššie citovaného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť

len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní zároveň nemá odpovedať na každú námietku alebo argument vznesený v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvoinštančného rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakovao vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

9. Predmetom preskúmania je v danom prípade rozhodnutie okresného súdu, ktorým vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 42.349,95 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spôsobenej trestným činom po právnej stránke, poukazujúc na ust. § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetom preskúmania je taktiež aj ďalší, tentokrát zamietajúci, výrok II., ktorým okresný súd zvyšnú časť žalobcom uplatneného nároku na tom istom skutkovom a právnom základe ako v predchádzajúcom prípade, zamietol s odôvodnením spoluzodpovednosti poškodeného, t. j. žalobcu na vzniknutej škode po právnej stránke, argumentujúc ust. § 441 Občianskeho zákonníka. Napokon predmetom preskúmania odvolacím súdom bol aj súvisiaci výrok o trovách konania.

10. Odvolací súd je viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP), a preto vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia posúdil len z dôvodov, ktoré odvolatelia uvádzajú vo svojich odvolaniach.

11. Žalobca vo svojom opravnom prostriedku namietal rozhodnutie okresného súdu v jeho zamietajúcej časti z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a), b), d), f) a h) CSP. Hoci uplatnil súhrnne viacero odvolacích dôvodov, v podstate namietal, že v súdnej veci neboli splnené zákonné podmienky pre krátenie nároku tak, ako to má na mysli ust. § 441 Občianskeho zákonníka, v súvislosti s čím zopakoval svoju argumentáciu prezentovanú už počas prvoinštančného konania, a síce, že v danom prípade bol okresný súd viazaný právoplatným odsudzujúcim rozsudkom „...vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a, teda aj výškou škody...“. Okresný súd preto porušil zásadu viazanosti inými rozhodnutiami podľa § 193 CSP. Napokon žalobca namietal aj nepreskúmateľnosť rozsudku v časti krátenia nároku, pretože z dôvodov formulovaných okresným súdom nie je podľa žalobcu zrejmé, prečo prvoinštančný súd krátil nárok žalobcu v rozsahu 1. V súvislosti s nesplnením podmienok pre spoluzavinenie žalobcu odvolateľ poukázal aj na znenie ústavného zákona č. 357/2004 Z. z., v zmysle ktorého to bol výlučne žalovaný, ktorý mal povinnosť oznámiť nezlučiteľnosť funkcií zamestnaní či inej činnosti. V žiadnom prípade za jeho protiprávne konanie nemôžu niesť zodpovednosť poslanci obecného zastupiteľstva.

12. Žalovaný vo svojom opravnom prostriedku voči výroku ukladajúcemu povinnosť plnenia namietal, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady, na základe ktorých by bol odôvodnený záver o existencii škody. Uviedol, že činnosť žalovaného v predmetnom období je potrebné považovať za činnosť podľa mandátnej, resp. inej zmluvy, podľa ktorej žalovanému patrí minimálne obvyklá odplata. S týmito argumentmi sa okresný súd dostatočne nevysporiadal, preto žalovaný namietal aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Za ďalšie, za nesprávne označil okresným súdom posúdenú námietku premlčania ako nedôvodnú. Prezentoval názor, v zmysle ktorého je uplatnený nárok potrebné posudzovať ako škodu, ktorá sa skladá z viacerých čiastkových súm plnení, pre ktoré čiastkové plnenia platí samostatná premlčacia doba.

13. Po preskúmaní dôvodov napadnutého rozhodnutia, ako aj obsahu prislúchajúceho spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že tak odvolanie žalobcu, ako aj žalovaného nie je dôvodné. Pokiaľ ide o námietky vznesené žalobcom v jeho opravnom prostriedku, v podstate sa jedná o tie isté skutočnosti, ktoré boli žalobcom už prezentované počas prvoinštančného konania a s ktorými sa aj odvolací súd v jeho skoršom potvrdzujúcom rozhodnutí stotožnil, a síce, že „...civilný súd rozhodujúci o nároku poškodeného na náhradu škody si môže urobiť úsudok o výške škody v rozsahu odlišnom, než vyplýva z právoplatne skončeného trestného konania len v tých prípadoch, keď škoda nie je pojmovým znakom podstaty trestného činu...“. V danom prípade ale dovolací súd v jeho zrušujúcom rozhodnutí s poukazom na publikované rozhodnutia R 47/1954, R 27/1977, R 22/1979 súhlasil s názorom prezentovaným dovolateľom/žalovaným, že medzi výškou škody uplatnenou v adhéznom konaní a výškou rozhodujúcou pre posúdenie trestnej povahy skutku môže byť zásadný rozdiel. Vo

svojom rozhodnutí nerozlišoval prípady, keď škoda bola, resp. nebola pojmovým znakom skutkovej podstaty trestného činu. V súdnej veci z právoplatne skončeného trestného konania síce vyplýva, že žalovaný mal žalobcovi spôsobiť škodu „...najmenej vo výške 84.699,89 eur...“, avšak s poukazom na závery dovolacieho súdu uvedená skutočnosť nie je z hľadiska posúdenia základu a výšky nároku poškodeného rozhodujúca, odhliadnuc od toho, že takéto vyjadrenie škody nemožno považovať „...za riadne kvantifikované...“. Neopodstatnená je preto odvolacia námietka žalobcu, že prvoinštančný súd vo svojom ďalšom rozhodnutí porušil zásadu viazanosti inými rozhodnutiami podľa § 193 CSP, pretože z citovaného ustanovenia nevyplýva viazanosť súdu vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia páchatel'a za trestný čin. V konečnom dôsledku súdy nižších inšancií, teda prvoinštančný súd, ako aj odvolací súd sú viazané právnym názorom prezentovaným dovolacím súdom v danej veci (viď bod 23. rozhodnutia Najvyššieho súdu z 29. januára 2020). Podľa § 455 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštalácie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu. Súdy nižších inštalácií sú viazané právnym názorom dovolacieho súdu tak pri posudzovaní otázok hmotného práva (napr. z hľadiska toho, ktorý právny predpis má byť aplikovaný, ako ho treba interpretovať) a ako aj pri aplikácii procesných predpisov (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 12/2016).

14. Vychádzajúc z uvedeného (viazanosti právnym názorom dovolacieho súdu), je neopodstatnená aj ďalšia námietka žalobcu, a síce o nesplnení zákonných podmienok spoluzavinenia poškodeného, keďže dovolací súd vo svojom rozhodnutí celkom jednoznačne uviedol, „...že okolnosti daného prípadu takémuto spoluzavineniu zjavne nasvedčujú...“. Najvyšší súd taktiež jednoznačne označil subjekty podieľajúce sa na spoluzavinení, a to obec, resp. jej orgány (obecné zastupiteľstvo). Vzhľadom k uvedenému prvoinštančný súd postupoval v ďalšom konaní správne, keď na základe svedeckých výpovedí poslancov obecného zastupiteľstva menovaných v bode 44. svojho rozsudku konštatoval spoluzavinenie obecného zastupiteľstva ako orgánov obce na vzniku škody na strane žalobcu. Okresný súd prezentoval aj dostatočné argumenty, na základe akých k takémuto záveru dospel, a síce vedomosť terajších poslancov o tom, že starosta je súčasne konateľom spoločnosti MKM remont s. r. o., so sídlom Svätý Kríž 43, IČO: 31 633 099, ako aj o tom, že je štatutárnym orgánom žalobcom zriadenej príspevkovej organizácie. Títo, ako aj ostatní poslanci, ktorí vedomosť o výkone podnikateľskej činnosti starostom obce mali, opomenuli aj podľa názoru odvolacieho súdu starostlivosť, ktorú mali dodržať vo vlastnej záležitosti, a to kontrolovať hospodárenie s majetkom obce podľa § 11 ods. 4 písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. Náležitá je aj poznámka okresného súdu na ust. § 11 ods. 4 písm. i) citovaného zákona, v zmysle ktorého obecné zastupiteľstvo určuje plat starostu obce. S poukazom na uvedené je preto neopodstatnená aj ďalšia odvolacia námietka žalobcu o nesprávnom právnym posúdení podmienok spoluzavinenia poškodeného na vzniku škody. Ustanovenia ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov ukladajúce povinnosť aj starostom obcí na uvedenom konštatovaní nemôžu nič zmeniť.

15. Čo sa týka odvolacej argumentácie žalovaného, aj v jeho prípade v podstate ide o zopakovanie tých istých skutočností, ktoré už boli predmetom doterajšieho konania, či už prvoinštančného, odvolacieho, resp. dovolacieho. Odvolací súd je toho názoru, že žalovaný sa mylí, ak tvrdí, že žalobca nepreukázal vznik škody, resp. jej existenciu, opak je pravdou. Žalobca v konaní jednoznačne preukázal, že žalovaný sa dopustil protiprávneho konania, v súvislosti s ktorým vznikla na strane žalobcu škoda, pričom jej existencia v podobe neoprávnene vyplácaného platu starostovi obce bola preukázaná nielen v trestnom konaní, ale aj v civilnom konaní. Ani Najvyšší súd SR vo svojom zrušujúcom rozhodnutí neuviedol, že o škode v danom prípade „nemožno hovoriť“; nesúhlasil s právnym názorom vysloveným dovolacím súdom, že pokiaľ škoda je pojmovým znakom skutkovej podstaty trestného činu, súd je takouto výškou škody viazaný a taktiež nesúhlasil s jej kvantifikáciou v preskúvanom prípade. Uvedené nedostatky však boli v ďalšom konaní okresným súdom odstránené, keď súdy oboch inštalácií pri svojom rozhodovaní vychádzali jednak z toho, že nie sú viazané výškou škody tak, ako bola uvedená v trestnom konaní a za ďalšie, okresný súd v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie oboznámením sa so mzdovými listami žalovaného za obdobie rokov 2007 - 2011. Na základe takto vykonaného dokazovania ustálil výšku vyplatenej mzdy na strane žalobcu v sume 84.699,89 eur (viď bod 18. rozsudku okresného súdu).

16. Neopodstatnená je aj odvolacia námietka žalovaného o premlčaní nároku žalobcu. K tejto námietke sa odvolací súd podrobne vyjadril v bodoch 11. - 19. svojho predchádzajúceho rozhodnutia, a keďže dovolací súd vo svojom rozhodnutí neoznačil takéto posúdenie zo strany odvolacieho súdu za

nesprávne; v posudzovaní premlčania videl len procesné pochybenie, keď začiatok plynutia premlčacej lehoty stanovil odlišne, bez toho, aby v potrebnom rozsahu zopakoval dokazovanie, preto odvolací súd najskôr vo všeobecnosti uvádza, že podľa ustanovenia § 101 Občianskeho zákonníka sa právo premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Súd je povinný na vznesenú námietku premlčania vždy prihliadať. Podľa § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu premlčí za tri roky a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Pri právach na náhradu škody ustanovuje Občiansky zákonník premlčaciu dobu v § 106, a to kratšiu subjektívnu (odsek 1) a dlhšiu objektívnu (odsek 2). Ich začiatok je upravený odlišne. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Ak napríklad odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody, uplynie čas uvedený v ustanovení § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka a škodca v súdnom konaní vznesie námietku premlčania, právo sa premlčalo, aj keď ide o škodu spôsobenú úmyselne. Neprihádza tu už do úvahy objektívna 10-ročná premlčacia doba podľa ust. § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Podľa ustanovenia § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Občiansky zákonník v tomto ustanovení viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a/ o škode (nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti), ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti, či s protiprávnym konaním, b/ o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, t. j. o zodpovedajúcom subjekte. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá, treba vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o tomto prvku (nestačí teda len možnosť dozvedieť sa o tom). Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá v okamihu preukázateľného získania informácií o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne, ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a jeho zodpovednosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/82/2009). Občiansky zákonník v § 112 upravuje prípad, keď dochádza k zastaveniu plynutia premlčacej doby, ktorému hovoríme spočívanie premlčacej doby. Jeden z prípadov, kedy dochádza k zastaveniu plynutia premlčacej doby, je, kedy veriteľ uplatnil v premlčacej dobe právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje (§ 112 veta prvá). Právo je uplatnené na súde, keď je podaná žaloba a ďalej vtedy, keď oprávnený subjekt v priebehu prebiehajúceho súdneho alebo iného konania uplatní svoje subjektívne právo (napr. právo na náhradu škody). Podľa ustálenej judikatúry a teórie, ak dôjde k uplatneniu iba časti pohľadávky, nastáva spočívanie premlčania iba pri tejto časti. Prípacom konania, v rámci ktorého dochádza k zastaveniu plynutia premlčacej doby, je i tzv. adhézne konanie, teda konanie o nároku na náhradu škody v rámci trestného konania. Ak v trestnom konaní nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť poškodenému uplatnenú náhradu škody, mal poškodený možnosť uplatniť nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorej plynutie pokračovalo po skončení trestného konania (R 31/1974). Riadne a včasné uplatnenie znamená, že nie sú žiadne pochybnosti o uplatnenom nároku, pričom zákon výslovne požaduje, aby boli z návrhu zrejmé dôvody a výška uplatneného nároku; stačí, ak poškodený ako dôvod uvedie, že skutkom uvedeným v uznesení o vznesení obvinenia mu bola spôsobená škoda a z tohto dôvodu si uplatňuje nárok na náhradu škody; pokiaľ ide o výšku nároku, treba uviesť aspoň konkrétnu minimálnu výšku spôsobenej škody, prípadne odkaz na dokument (písomnosť), kde je výška určená; nestačí však také vyjadrenie, ktoré odkazuje na budúce vyčíslenie škody. Uplatnenú minimálnu výšku škody možno ďalej upresňovať až do doby, než sa súd na hlavnom pojednávaní (verejnom zasadnutí o dovolaní) odoberie na záverečnú poradu, keďže na určenie výšky uplatneného nároku môže mať vplyv dokazovanie vykonané na hlavnom pojednávaní, resp. verejnom zasadnutí o dovolaní; nárok musí byť uplatnený voči konkrétnemu obvinenému. Za nesprávne uplatnený nárok na náhradu škody treba považovať nárok uplatnený poškodeným napríklad takto „budem žiadať náhradu škody v plnej výške“, „pripojím sa s nárokom na náhradu škody“, resp. „vznikla mi škoda vo výške ...“, alebo „požadujem náhradu škody vo výške zistenej orgánmi činnými v trestnom konaní, resp. vo výške škody spôsobenej obvineným“ (ASPI, Komentár, § 46 zákona č. 306/2005 Z. z.).

17. V danom prípade z už právoplatne skončeného trestného konania vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 3T/10/2016 vyplynulo, že žalovaný bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27.06.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 01.06.2017, pričom odsudzujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.06.2017. Pretože u žalovaného sa jednalo o pokračovací zločin podvodu, ktorý je úmyselným trestným činom, škoda bola spôsobená úmyselne, a preto pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, táto je desaťročná. Začiatok jej plynutia je potrebné posudzovať k okamihu, kedy došlo k zavŕšeniu konania obvineného a od tohto momentu posudzovať začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby. Týmto dňom je podľa názoru odvolacieho súdu deň, kedy žalovanému zanikol mandát starostu, resp. kedy prestal poberať plat starostu, a síce deň 10.10.2011. Odo dňa nasledujúceho začala plynúť objektívna premlčacia doba pre uplatnenie žalobcovho práva. Trestné oznámenie bolo žalobcom podané dňa 17.07.2012 (č. I. 1 trestného spisu), pričom k vzneseniu obvinenia voči žalovanému došlo dňa 06.02.2013 (viď č. I. 44 trestného spisu). Predmetné skutočnosti neboli v konaní sporné. Uznesenie o vznesení obvinenia bolo doručené žalobcovi dňa 14.02.2013. Od uvedeného okamihu mu podľa názoru tak prvoinštančného, ako aj odvolacieho súdu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota, pretože sa preukázateľne dozvedel nielen o škode, ale aj o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Zo zápisnice o vylúčení poškodeného zo dňa 22.03.2013 (č. I. 103 trestného spisu) vyplýva, že poškodená Obec Svätý Kríž, t. j. žalobca si uplatnil v trestnom konaní škodu, a to „vo výške uvedenej v uznesení o vznesení obvinenia“. Z uznesenia o vznesení obvinenia je zrejmé, že žalovaný začal byť stíhaný pre pokračovací zločin podvodu, v súvislosti s čím mala žalobcovi byť spôsobená škoda vo výške 84.699,84 eur. Vychádzajúc z uvedeného, aj odvolací súd zhodne s prvoinštančným súdom dospel k záveru, že žalobca si dňom 22.03.2013 ako poškodený v prebiehajúcom trestnom konaní uplatnil náhradu škody riadne (v konaní riadne pokračoval, zotrval v uplatňovaní náhrady škody), od ktorého okamihu premlčacia lehota pre uplatnenie nároku spočívala. Táto mu začala opätovne plynúť až po skončení trestného konania, k čomu došlo dňa 27.06.2017. Žaloba na náhradu škody bola podaná dňa 04.09.2017, teda včas, t. j. ešte pred uplynutím premlčacej lehoty.

18. Na základe uvedeného (pod bodmi 16. a 17. tohto rozhodnutia) nepovažoval odvolací súd za opodstatnené ani odvolacie námietky žalovaného o tom, že v danom prípade by sa mala posudzovať premlčacia lehota od splatnosti tej-ktorej vyplatenej mzdy. V tejto súvislosti uvádza, že u žalovaného išlo o pokračovací trestný čin podvodu, a preto je potrebné jeho konanie a nárok z toho vyplývajúci posudzovať ako jeden skutok/celok. Až po jeho uplynutí po tom, ako žalobca nadobudol preukázateľnú vedomosť o tom, že došlo k protiprávnemu konaniu (k vzniku škody) a o tom, kto ho spáchal, prichádza k momentu, od ktorého možno odvíjať plynutie subjektívnej premlčacej lehoty.

19. V danej veci bolo pre rozhodnutie tiež rozhodujúce posúdenie, či podaním trestného oznámenia, resp. ďalšími procesnými úkonmi žalobcu došlo k prerušeniu plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka. Podľa § 46 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku (účinného v čase podania trestného oznámenia, začatia trestného stíhania a vznesenia obvinenia), poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje. Predmetné ustanovenie umožňuje poškodenému v trestnom konaní navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom. Z hľadiska posúdenia, v ktorom štádiu trestného konania má uplatnenie nároku na náhradu škody dôsledky účinného uplatnenia, je potrebné vychádzať z citovaného ustanovenia. Podľa gramatického výkladu zákona toto právo zákon priznáva poškodenému výslovne proti obvinenému, teda osobe, voči ktorej bolo vznesené obvinenie. Až po vznesení obvinenia, ktorému predchádzalo začatie trestného stíhania, sa osoba podozrivá zo spáchania trestného činu stáva obvineným. Teda až po tom, keď trestné konanie bolo nielen začaté, ale bolo vznesené obvinenie voči páchatelovi, si môže poškodený účinne uplatňovať nároky na náhradu škody spôsobenej trestným činom. Napokon, pokiaľ nie je trestné konanie začaté, nemožno hovoriť ani o tom, že poškodený v trestnom konaní riadne pokračuje, pretože okrem riadneho uplatnenia je podmienkou prerušenia plynutia premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka aj riadne pokračovanie v trestnom konaní, a pokiaľ toto nebolo začaté, nemožno v ňom pokračovať. Riadne možno nárok uplatniť až voči tomu, voči komu už bolo vznesené obvinenie. Lebo až vtedy je zrejmé, kým bola obeť trestného činu poškodená a v takomto

prípade tiež jasné, voči komu si poškodený nárok uplatnil; tento nárok potom bude predmetom trestného konania (adhézneho konania) tak, že bude musieť byť o tomto nároku konané a rozhodnuté. V kontexte vyššie uvedeného vo vzťahu k preskúmvanej veci platí, že až oznámením o vznesení obvinenia, k čomu došlo dňa 13.02.2013, žalobca ako poškodený mohol začať účinne uplatňovať nároky na náhradu škody, preto tvrdenie žalovaného, že si žalobca riadne neuplatnil nárok na náhradu škody vo vzťahu k prerušeniu plynutia premlčacej doby, je neopodstatnené.

20. Pokiaľ ide o výrok, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi príslušný úrok z omeškania zo sumy 42.349,95 eur od 23.03.2013 do 25.10.2018 a zo sumy 7.450,06 eur od 26.10.2018 do 21.01.2019, v tejto časti nebol žalovaným rozsudok okresného súdu výslovne odvolacími námietkami napadnutý, a preto ho odvolací súd tiež ako vecne správny potvrdil.

21. Tak žalobca, ako aj žalovaný v rámci svojich opravných prostriedkoch vo vzťahu k nevyhovujúcim výrokom v podstate len zopakovali svoju argumentáciu prezentovanú v prvoinštančnom konaní. Vyplýva z nej, že sa nestotožnili so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu tak, ako boli prezentované v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a súdu (odvolaciemu) opakovane predložili svoje subjektívne právne závery, ku ktorým mal okresný súd v danom prípade dospieť. V danej súvislosti ale odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bola strana pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby sa rozhodlo v súlade s jej požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru nepatrí ani právo strany sporu vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Odôvodnenie napadnutého rozsudku sa dostatočným spôsobom vyporiadava so všetkými relevantnými skutkovými a právnymi otázkami, a teda spĺňa zákonné kritériá kladené na odôvodnenie uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Neopodstatnené sú preto aj odvolacie námietky odvolateľov (žalobcu a žalovaného) vytykajúce ústavnú nekonformnosť rozsudku okresného súdu.

22. Na základe vyššie uvedených skutočností a dôvodov, keďže odvolanie oboch strán v danom prípade nemalo opodstatnenie a neboli zistené ani nedostatky v postupe súdu prvej inštancie, na ktoré odvolací súd prihliada z úradnej povinnosti, tento rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

23. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj výrok o trovách konania, ktorý zodpovedá procesnému úspechu strán v konaní a zákonným ustanoveniam v ňom uvedeným.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, pretože obec strany mali vo veci úspech rovnaký.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)